

RECENZJA

ZAWIERAJĄCA OCENĘ OSIĄGNIĘĆ ARTYSTYCZNYCH, W TYM WSKAZANEGO OSIĄGNIĘCIA ARTYSTYCZNEGO (DZIEŁA HABILITACYJNEGO) ORAZ AKTYWNOŚCI ARTYSTYCZNEJ DOKTORA KAMILA KUZKI, SPORZĄDZONA NA ZLECENIE AKADEMII SZTUK PIĘKNYCH im. JANA MATEJKI W KRAKOWIE.

Do zlecenia niniejszej recenzji załączono w wersji elektronicznej:

- 1) Wymagane dokumenty, w tym wniosek przewodni i kopię dyplomu uzyskania stopnia doktora sztuk pięknych przez Kamila Kuzkę,
- 2) Dokumentację dorobku artystycznego Kandydata w formie książki „Kulisy Kroju i szycia” - monografii artystycznej Kamila Kuzki, według Jego koncepcji i pod Jego redakcją, opatrzonej tekstem Magdaleny Kuleszy-Fedkowicz, Wydawnictwo Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, Kraków 2023 r.,
- 3) Autoreferat zawierający niezbędne informacje o osobie, dorobku i twórczości doktora Kamila Kuzki, oraz dokumentację i omówienie wskazanego przez Niego osiągnięcia artystycznego - dzieła habilitacyjnego obejmującego cykl siedemnastu murali.

Niniejsza recenzja opiera się, zgodnie z rozumieniem art. 219 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, o ocenę dwóch wymogów stawianych przed kandydatem do stopnia habilitacji artystycznej: posiadania w swoim dorobku osiągnięć artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny, w tym co najmniej jednego zrealizowanego oryginalnego osiągnięcia projektowego lub artystycznego (dzieło habilitacyjne), oraz wykazania się istotną aktywnością artystyczną realizowaną w więcej niż w jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Tytułem wstępu pragnę odnotować, że przedstawiony Autoreferat, traktowany przeze mnie jako główne odniesienie recenzji, zbudowany jest w sposób przejrzysty i uporządkowany, a Autor w kolejnych rozdziałach wyczerpująco odpowiada zarówno na wszystkie niezbędne pytania w kwestiach wymogów formalnych, jak i umiejętnie i ciekawie przedstawia swoją twórczość i, na jej przykładach, stojącą za nią osobistą filozofię życiową i artystyczną. Prezentacja cechuje się podobną elegancją również na poziomie estetycznym, została dobrze zaprojektowana graficznie, bogato zilustrowana, jest ciekawa i dynamiczna zarówno w warstwie wizualnej jak i tekstowej. Dzięki tym środkom dr Kamil Kuzko skonstruował czytelną i satysfakcjonującą dla czytelnika formę wypowiedzi i przestrzeń autoprezentacji.

I. OGÓLNE INFORMACJE O HABILITANCIE. ŻYCIORYS, DOROBEK. OCENA DOROBKU I AKTYWNOŚCI TWÓRCZEJ.

1. EDUKACJA, DYDAKTYKA.

Kamil Kuzko urodził się w 1981 r. w Lublinie. Z przytoczonych przez Niego faktów biograficznych wiemy, że w dzieciństwie i młodości kilkakrotnie zmieniał placówki edukacyjne, środowiska, miał problemy z egzaminami, do których skutecznie podchodził w następnych terminach. Uczeń między innymi klasy sportowej, ruchliwy i niechętny zamknięciu w murach, w młodości zamiast drogi do szkoły często wybiera miejskie włóczęgi, eksploruje dzielnice, nawiązuje znajomości, zaczyna swoją przygodę z graffiti, a wszystkie te wczesne doświadczenia głęboko się w niego wbudowują. Po latach wraca w miejsca swoich pierwszych ekspedycji z „*cieniem lęku*” - jak pisze w tekście o muralu przy ulicy Skibińskiej w Lublinie: „*Wrócić po niespełna dwóch dekadach i spojrzeć sobie i otoczeniu w oczy. Kim byłem? Kim jestem?* „. Artysta wydaje się być w okresie pewnych rozliczeń ze sobą, podsumowań naturalnych w związku z wiekiem, etapem rozwoju artystycznego i osobistego. Wybierając prace przedstawione jako osiągnięcie habilitacyjne w zakresie murali, koncentruje się na pierwotnym dla siebie i zawsze obecnym, miejskim aspekcie swojej twórczości. Wraca świadomy swojej transformacji, bogaty w doświadczenia i treści.

Wątki autobiograficzne są mocno obecne w twórczości Kamila Kuzki. Opisując swoje prace, Autor dzieli się zawartymi w nich zarówno rozlicznymi tropami kulturowymi jak i własnymi przeżyciami, pokazując jednocześnie, że układ sił jest dwukierunkowy: implementuje w sztukę fragmenty swoich przeżyć i praktykuje ją jako narzędzie poznania. Jego twórczość jest nasycona symbolami, kodami kulturowymi i osobistymi, podatna na interpretacje. Zyskuje dodatkowe warstwy na ukontekstowaniu, krótkim tekście, znaczącym tytule, co pozwala odbiorcy w wyobrażony sposób fragmentarycznie przybliżyć sobie artystę do dzieła. Malowanie w przestrzeni publicznej jest ściśle związane z doświadczeniem pracy w grupie, wspólnotowością (- również w odniesieniu do użytkowników przestrzeni), nadawaniem nowych znaczenia obiektom i miejscom - a wszystko to ma własny potencjał mitotwórczy i łatwo wchodzi w symbiozę z narracją językową, stając się niejednokrotnie częścią kultury miejskiej.

W 2002 r., przy drugim podejściu (ucząc się pomiędzy egzaminami grafiki komputerowej w Lubelskiej Szkole Sztuki i Projektowania), Kamil Kuzko zostaje przyjęty na Wydział Artystyczny UMCS w Lublinie na kierunek malarstwo w pracowni prof. Adama Styki. W 2006 r. podejmuje roczną przerwę w studiach w związku z wyjazdem zarobkowym do Anglii (2006–2007), gdzie w semestrze zimowym w 2006 roku był słuchaczem w Reading College of Art and Design w Reading. W 2008 roku na Wydziale Artystycznym UMCS w Lublinie obronił pod opieką promotorską ad. Krzysztofa Bartnika dyplom z malarstwa sztalugowego, wyróżniony Nagrodą Dziekana. W tym samym roku, po przedłożeniu projektu rozprawy „*Graffiti w Polsce po 1989 roku. Nurt nowojorski – geneza i rozwój*”, zostaje przyjęty na studia doktoranckie w krakowskiej ASP i w latach 2008–2011 jest tam słuchaczem dziennych środowiskowych studiów doktoranckich na Wydziale Malarstwa. Staż doktorancki zrealizował w Pracowni Malarstwa prof. Grzegorza Bednarskiego oraz w Pracowni Rysunku dr. hab. Marka Szymańskiego, prof. ASP.

W roku akademickim 2010/2011 Kamil Kuzko podejmuje pracę asystenta w Pracowni Malarstwa prof. Grzegorza Bednarskiego, który zostaje promotorem jego rozprawy doktorskiej pt. „*Podróż – dworzec, przedział, poczekalnia, rozkład jazdy*”, obronionej w 2012 roku. W latach 2012–2015

zatrudniony na stanowisku asystenta na Wydziale Grafiki w Pracowni Malarstwa dla I roku prowadzonej przez dr. hab. Zbigniewa Cebulę, prof. ASP.

Od 2013 r., początkowo jako asystent, a od 2016 roku jako adiunkt, pracuje w Pracowni Rysunku nr V – prowadzonej przez dr. hab. Piotra Korzeniowskiego, prof. ASP – w Katedrze Rysunku na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, jednocześnie, w latach 2017–2022 prowadząc malarstwo ścienne na studiach podyplomowych tego Wydziału. Jako asystent profesora pełniącego funkcję dziekana, przyjął rozszerzony zakres obowiązków, wykazując się samodzielnością. Wśród form zajęć prowadzonych ze studentami wymienia pracę studyjną, regularne przeglądy, wspólne oglądanie i dyskusowanie filmów i animacji, wyjścia do galerii i muzeów, a także „zapraszanie gości spoza Akademii z prezentacjami i wykładami dotyczącymi zagadnień, jakie pojawiały się w wyniku prowadzonych wspólnie zadań”. Jest odpowiedzialny za przygotowywanie zadań semestralnych, a niektóre spośród prac studentów realizowane są w przestrzeniach miasta. Współodpowiada za organizację wystaw końcoworocznych oraz wystaw pracowni w ramach wydziałowej Galerii II Piętro. Prace studentów prezentowane były również wielokrotnie podczas krajowych i zagranicznych wystaw, a oni sami współprowadzili serię warsztatów w Liceum Plastycznym (w Zalaegerszeg) na Węgrzech.

Doktor Kamil Kuzko jest również recenzentem siedmiu dyplomów magisterskich.

O swojej pracy dydaktycznej wypowiada się w autoreferacie z satysfakcją.

2. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA I POPULARYZATORSKA. PUBLIKACJE.

Doktor Kamil Kuzko wykazuje się również aktywnością na polu działań animacyjnych, popularyzacyjnych, społecznych i edukacyjnych poza murami Akademii. Od 2012 roku jest członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków Okręgu Krakowskiego oraz Fundacji Transporter Kultury, zajmującej się między innymi międzynarodowymi wymianami artystycznym. W latach 2014–2016 był przewodnikiem Krakowskiego Szlaku Street Artu, zainicjowanego przez Galerię Krakowską oraz Urząd Miasta Krakowa. Zorganizował i poprowadził szereg wystaw, warsztatów i wydarzeń artystycznych, jest kuratorem, prelegentem i jurorem konkursów.

Publikuje teksty i książki poświęcone sztuce, w szczególności sztuce w przestrzeni publicznej.

3. OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE ALBO ARTYSTYCZNE, STANOWIĄCE ZNACZNY WKŁAD W ROZWÓJ OKREŚLONEJ DYSCYPLINY PO UZYSKANIU STOPNIA DOKTORA. OCENA.

Kamil Kuzko był aktywnym artystycznie twórcą na długo przed osiągnięciem nie tylko tytułów akademickich, ale również przed podjęciem jakiegokolwiek formalnej edukacji w zakresie plastycznym - od połowy lat dziewięćdziesiątych aktywnie współtworzył lublińską scenę graffiti, rozszerzając swoją działalność w zgodzie z miejscem zamieszkania i artystycznych podróży. Pozostaje czynnym współtwórcą kultury miejskiej. Korzystając z edukacji i pogłębiając rozwój artystyczny, systematycznie poszerza zakres swoich zainteresowań i wyrazów twórczych, dysponując rozlicznymi realizacjami różnorodnych technik, motywów, form ekspozycji. Również w

okresie twórczości, podlegającym ocenie recenzji - czyli od osiągnięcia przez Pana Kamila Kuzkę stopnia doktora - pozostaje On aktywnym i produktywnym artystą.

W swojej pracy sięga po różnorodne środki plastyczne, m.in. malarstwo ścienne i sztalugowe, rysunek, akwarełę, kolaż, sgraffito. Załączona w roli dokumentacji monografia, obejmująca wybór prac z lat 2010 - 2021, pokazuje szerokie spektrum zainteresowań artystycznych i intelektualnych Habilitanta. Jednocześnie dociekliwy i osobisty tekst, autorstwa malarki Magdaleny Kuleszy-Fedkowicz, eksponuje istotne według niej tropy w twórczości Kamila Kuzki: motyw i symbolika drogi, metaforyczność języka, autobiograficzność, relacyjność, graffiarski background i solidny warsztat rysunkowy. Sam artysta, zarówno w tekście otwierającym tę publikację, jak i w treści autoreferatu, wskazuje, jako aktualny klucz do swojej twórczości, psychoanalizę.

Korzysta z dwutorowej metody tworzenia: z jednej strony jest to praca w cyklach, zapis rysunkowy, projektowanie, studiowanie i przetwarzanie tematów, z drugiej - radość z twórczości impulsywnej, uważnienie spontanicznie odsłanianych relacji i treści. Podobna dychotomia widoczna jest w opozycjach: zamknięte, wyizolowane, nieruchome / otwarte, społeczne, nieskrępowane - w odniesieniu do np. miejsca pracy i sposobu spędzania czasu. Artysta w dojrzały sposób korzysta ze swoich zasobów, posiadając dostęp do zróżnicowanych metod i technik.

Za centralne zagadnienie swojej twórczości Kamil Kuzko deklaruje egzystencję człowieka. Sam zdaje się żyć w sposób bujny, zróżnicowany środowiskowo i twórczy, korzysta z bezpośredniego doświadczenia, dyskursywnego podejścia do bogatego zasobu odniesień w kulturze i sztuce, refleksji, dialogu, pozaintelektualnego doświadczania rzeczywistości i sensów. Kroczy ścieżką świadomego samorozwoju, a sztuka staje się formą doświadczenia i transgresji, praktyką, aktem egzystencji.

Rysem charakterystycznym dla jego twórczości, jest przede wszystkim głębokie zanurzenie w kulturze miejskiej, zarówno na poziomie plastycznym, jak i dotyczącym m.in. subkulturowego doświadczania wspólnoty, podróży, stosunku do przestrzeni, ciała i sztuki, używek i specyficznych kodów. Ciekawym przykładem implementacji doświadczeń zdobytych przez Kamila Kuzkę w sztuce ulicy na pole malarstwa sztalugowego, są obrazy z serii N.N. (olej na desce), prezentowane również jako rewery. Pierwszym zauważalnym wspólnym elementem obecnym na obrazach, jest postać pozbawiona twarzy, osłonięta kapturem, (tu) zwykle w półportrecie wyprowadzonym rysunkową kreską. Bezgłowe postaci wielokrotnie pojawiają się w pracach Kamila Kuzki, często personifikując samego artystę. Ich przekaz wywodzi się z ruchu, performansu, w jaki wchodzi z użyczonymi im przedmiotami lub przestrzenią - wskazując na istotność działania, realizowanie się w akcie i odgrywanie roli. Działanie, również sztuką, jako realizacja egzystencji, przedstawia się w tych obrazach przynajmniej w trójnasób:

- We wspomnianym już performatywnym geście widocznym w pierwszym oglądzie. Również w grze pomiędzy obrazami, relacjami jakie wywiązują się pomiędzy poszczególnymi postaciami, utworzeniu przez nie komunikującej się społeczności.
- W uwypukleniu wartości samego aktu działania w kontekście efemeryczności dzieła - poprzez odniesienie do działań w przestrzeni ulicy, na której sztuka dynamicznie pojawia się i ginie. Istotna jest pamięć wydarzeń, wspólnota przeżyć, legenda, a także przypisana artyście wartość budowana m. in. ilością wypowiedzi, ich siłą, osadzeniu w przestrzeni fizycznej i narracyjno-symbolicznej.
- W ukazaniu rzemieślniczego, wysiłkowego aspektu pracy twórczej i angażowania przez nią twórcy na wielu poziomach. - Na wystawie „Rewers” Kamil Kuzko eksponuje odwrotne strony swoich prac, odsłaniając konstrukcję podobrazia: kompozycje, geometrycznie dociętych zgodnie z logiką obrazu, zróżnicowanych materiałowo desek, podziałów i wsporników, scalanych ze sobą w różnych technikach, wskazują konkretne czynności niezbędne do przygotowania obiektu.

Odsłaniają fizyczną wielowymiarowość dzieła i implikują tą wielowymiarowość poza fizykę.

Odczytywanie przez odbiorcę wielopoziomowych przekazów, nadawanie im znaczeń stosownie do własnych zasobów i wrażliwości, wprowadza dodatkową zmienną kierunkową, buduje sieć relacji pomiędzy zaangażowanym w działanie artystą, uczestniczącym odbiorcą, dziełem i ożywionymi w nim kodami. W sprzężeniu pomiędzy dynamicznym aktem twórczym a uczestniczącym (i współtworzącym przez tą aktywną i dyskursywną obecność) doświadczeniem odbiorcy, manifestuje się charakter sztuki jako wehikułu, relacyjne osadzonej funkcji, wprawiającej w wielopoziomowy proces wibracji osobistych i wspólnych znaczeń, procesów i treści.

Przy pomocy oszczędnych środków Kamil Kuzko syntetyzuje w swoich pracach bardzo szerokie treści, uwidacznia również wymiar eksperymentalny swojej twórczości, przejawiający się w otwarciu na różne techniki, twórczym synkrytyzmie w odniesieniu do elementów tradycji kultury i sztuki, odwadze łączenia osobistego doświadczenia ze sztuką i używania jej jako formy praktyki metodologicznej, filozoficznej, życiowej i społecznej.

Swoje osiągnięcia doktor Kamil Kuzko dokumentuje obszerną listą wystaw indywidualnych i zbiorowych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, w tym w jednostkach kultury i sztuki o istotnym znaczeniu (między innymi: Galeria Miejska w Karwinie (Republika Czeska), Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha w Krakowie, Brain Damage Gallery w Lublinie, Centrum Kultury Zamek w Poznaniu, Instytut Polski w Dusseldorfie (Niemcy), Bunkier Sztuki w Krakowie, Galeria Szyb Wilson w Katowicach.), oraz - również realizowanych w kraju i za granicą, w tym na zlecenia instytucji i organizacji kultury i sztuki - murali.

Za swoją działalność artystyczną Kamil Kuzko został uhonorowany szeregiem nagród i odznaczeń, w tym Brązowym Krzyżem Zasługi, medalem Vive l'art Okręgu Krakowskiego ZPAP za całokształt twórczości, oraz nagrodami rektorskimi. W 2023 r., w ramach programu Erasmus+, otrzymał stypendium na wyjazd do Massachusetts College of Art and Design w Bostonie.

Jego prace są przedmiotem licznych publikacji poświęconych sztuce.

Biorąc pod uwagę zarówno wysoką wartość artystyczną prac, ich różnorodność, ilość, oraz fakt wypełnienia wymogu Ustawy co do miejsca realizacji, oceniam, że: **Habilitant spełnia postawiony przed nim wymóg w zakresie „wykazania się istotną aktywnością artystyczną realizowaną w więcej niż w jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”, a jego osiągnięcia stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny.**

Jednocześnie pragnę podkreślić znaczenie społeczne i kulturotwórcze pracy Kamila Kuzki, w szczególności w zakresie sztuki w przestrzeni publicznej, oraz jego realny i żywy wpływ na kształtowanie wspólnych przestrzeni.

II. OCENA DZIEŁA HABILITACYJNEGO

Jako osiągnięcie habilitacyjne, doktor Kamil Kuzko wskazał cykl siedemnastu murali, „powiązanych tematycznie i będących wzajemnie uzupełniającym się zestawem prac zrealizowanych w przestrzeni publicznej” w kraju i za granicą, na przestrzeni lat 2014 - 2023. Określa ten rodzaj twórczości jako najbardziej dla siebie charakterystyczny. Jest on wypadkową doświadczeń graffitiarskich, opartych na literactwie i (samodzielnym i kolektywnym) działaniu w przestrzeni miasta, oraz zdobyczy późniejszego wykształcenia akademickiego, przede wszystkim rysunku i malarstwa, wzbogaconą o doświadczenia autora, jego lektury i refleksje. Prace, w

charakterystyczny dla street artu sposób, są silnie zorientowane na grę z przestrzenią i jej uczestnikami. Wybór murali prezentuje wysoką świadomość Habilitanta w zakresie specyficznych funkcji sztuki w przestrzeni publicznej, w tym:

1. Czysto artystycznych, wewnętrznie właściwych poszczególnym dziełom. Tę warstwę całościowo oceniam wysoko.
2. Budujących się w relacji z przestrzenią urbanistyczną i architektoniczną, również ich warstwą symboliczną. Między innymi w pracach Horror Vacui (Batumi 2014) i Pętla (Kraków 2018), ciekawie zakomponowanych zarówno wewnętrznie, jak i bardzo dobrze współgrających z otoczeniem, mocno graficznych, abstrakcyjnych i dynamicznych, Kamil Kuzko prezentuje wielkoformatowy oddech, doskonale wyczucie przestrzeni i rytmu, umiejętnie osadza swoje dzieła w wizualnej i znaczeniowej przestrzeni miasta, estetyzuje ją;
3. Społecznej, w tym wspólnotowej, symbolicznej i kulturotwórczej. Świetnym przykładem pracy, realizującej społeczny wymiar sztuki Kamila Kuzki, jest mural Dramat Wolności na spacerniaku Aresztu Śledczego w Krakowie przy ul. Montelupich (2014). Pełni on funkcję upamiętniającą postać Stanisława Marusarza i jego ucieczkę z gestapowskiego więzienia, oraz budującą wspólnotę wokół bohatera i szacunku dla jego historii i odwagi. Odnosi się do pożądanego przez większość ludzi, a w szczególności tych jej pozbawionych, wartości wolności, a także wspólnoty losu i docenienia poświęceń w walce o jego poprawę. Włącza konkretnych ludzi, poddanych w tym czasie represji wykluczenia, z powrotem w społeczny wymiar przeżywania wartości symbolicznych. Mural powstał w ramach cyklu czterech realizacji Autora na ścianach więzień, w ramach projektów wolnościowych pomysłodawstwa prof. Zbigniewa Bajki. Znajduje się na dwóch połączonych ze sobą ścianach wewnętrznego podwórza aresztu, na których wybielonych powierzchniach, w oddzielonych od siebie komiksowo obrazach, czarną rysunkową kreską, Artysta symultanicznie przedstawia historie z różnych momentów życia bohatera obrazu. Przywołuje na myśl całościowy świat przedstawienia misteryjnego z jego jednoczesną wielością scen i czasów, alegorycznością. Zdjęcie pracy wykonane z piętra uzmysławia, że podział obrazu wynika również z obecności krat, jakimi przecież opatrzone są okna. Z uwzględnionej przez Artystę perspektywy uwięzionego, w izolacji i szczególnym doświadczaniu czasu, zarówno ogląd świata jak i struktura człowieka tracą iluzoryczną ciągłość, zostają poddane brutalnej dekonstrukcji i przewartościowaniu. (Praca z pewnością odsłania znacznie więcej sensów przy dłuższym obcowaniu.)

Całościowa tematyka prac (również przedmiotowych murali) Kamila Kuzki jest bardzo szeroka, odnosi się spektrum doświadczenia człowieka zanurzonego w rzeczywistości społecznej i kulturowej, dążącego do poznania na różnych poziomach - przede wszystkim samego siebie, integracji, rozwoju. Istotne jest zagadnienie tożsamości. Powracającym motywem są pozbawione twarzy postaci (czy może czasem tylko puste ubrania? Gesty?), często w roli alter ego artysty, zastępujące figurą jego uliczny podpis. Ten ostatni pojawia się z resztą nadal, wielokrotnie i w różnych formach: jako nazwa ulicznego crew (Skibińska 17, Lublin 2016), street logo (Narciarz Na Zakręcie, Praga 2017), inicjał (garaże przy lublińskim Monte Cassino, 2017). Zwraca uwagę, że wielość rodzajów tych wskazań odnosi się do różnych właściwości i aspektów obecnego w dziele artysty, np. jako członka grupy twórczej albo samodzielnego writtera, często występują jednocześnie. Mural przy ulicy Skibińskiej jest przykładem takiej zwielokrotnionej (a tu również zmultiplikowanej i autopolemicznej) reprezentacji Twórcy w obrazie. Prosta i efektownie wpisana w podziały elewacji kamienicy praca, stanowi dwupoziomową kompozycję półportretów (autoportretów) bez twarzy, rozmieszczonych w liniach pięter, uzupełnioną o, wpisaną w przestrzeń

po kapliczce, trzymaną przez jedną z postaci tarczę z „Abstrakcyjną Figurą”, oraz grafficiarskie fryzy z nazwą grupy. Została zrealizowana w ramach wygranego przez Kamila Kuzkę konkursu Pracowni Sztuki Zaangażowanej Społecznie „Rewiry”, obejmującej swoimi działaniami dzielnice, których mieszkańcy borykają się z różnego rodzaju problemami i wykluczeniami społecznymi. Znana Autorowi dzielnica, miała złą sławę już w czasach Jego młodości, a lata zaniedbań polityki społecznej i miejskiej pogłębiły jej gettoizację. Gesty figur z obrazu, nawiązują według słów Kamila Kuzki do performansów Jana Świdzińskiego oraz „do symboliki lokalnej podkultury”. Wyrażają bezradność, pomieszanie, dłońmi obejmują i ukrywają swoje nie-twarze. Jedna z nich wykonuje zagadkowy gest zwiniętą w miejscu ust pięścią - kaszle? A może korzysta z niewidocznego dla nas rekwizytu: woreczka z klejem, lufki, albo gumowej rękawiczki grafficiarza, nadmuchiwanej przed naciągnięciem na rękę? Powracające w twórczości Kamila Kuzki bezcielesne formy ludzkie, są uwikłane zarówno w performans i jak i reprezentacje, często pełnią rolę znaku - upostaciowionej autokreacji Autora, działającej w zwielokrotnieniu na podobnych zasadach, na jakich w świecie graffiti kolejne i poszczególne dzieła sumarycznie budują postać i znaczenie artysty. Osłonięte miejskimi ubraniami, zawsze w akcji, grają z odbiorcą swoją anonimowością: są jednocześnie everymanami, ukrytymi realnymi postaciami i zakodowanym konstruktem wyobrazeniowym dotyczącym artysty. W pracy „Triangle” (Dusseldorf 2017), odtwarzającej pamiątkowe zdjęcie z porannej wyprawy grafficiarzy kolejką na dokumentację nocnej akcji, są protagonistami miejskiego artysty-partyzanta w całej jego romantyczno-łotrzykowskiej otoczce: zakapturzony bohater, poruszający się pod osłoną nocy, stając w obliczu niebezpieczeństwa gra na nosie stróżom prawa, jest obdarzony sprytem, talentem i zręcznością, przeżywa rozliczne męskie przygody, w trakcie których polega na lojalności i braterskiej wspólnocie swojej grupy. Otacza go legenda, wynosząca jego działania ponad działalność rekreacyjno-artystyczną, w zawsze żywy kanon kultury opisujący ludowych bohaterów.

Murale różni sposób powstawania: część jest wynikiem długotrwałej pracy projektowej (nieraz wyczerpująco uzgadnianej ze zleceniodawcą, często przenosząc lub reinterpretując gotowe już i oczekujące na realizację motywy lub projekty), część natomiast powstawała w sposób spontaniczny lub spontaniczny-pogłębiany na drodze technik psychicznych i duchowych. Przykładami takich prac, naładowanych obfitością znaczeń symbolicznych, jak również - ze względu na proces powstawania - będących aktem i zapisem transformacji psychicznych samego artysty, dokonywanych przy użyciu narzędzia sztuki, są tu przede wszystkim dwie realizacje z roku 2021: „Villa Dei Misteri” (Grecja) i Betesda (Kraków). „Villa Dei Misteri” powstała podczas pleneru malarskiego na Syros, w wyposażonym w kaplicę basenie, na terenie bliskiej plaży, opuszczonej willi. Artysta spędza w nim bezsenną noc, oswajając architektoniczną dziwność miejsca, jego sakralny charakter, doświadcza ahistorycznej bliskości głębi: nocnego nieba i morza, naporu znaczeń kulturowych i wewnętrznych. Dostrzega symbole w pojawiających się zwierzętach, wchodzi w znaczeniową grę z metaforycznie odczytywanym w tamtej chwili otoczeniem. Porządkuje swoje intuicje w szkicach, uwalnia nagromadzone treści, następnie dokonuje realizacji, będącej zapisem intensywnego i wyczerpującego przeżycia duchowego. Praca ma charakter misteryjny, wpisuje przeżycie duchowe artysty w tradycję doświadczenia tajemnicy, właściwą kulturze antyku i judeochrześcijańskiej. Jej pokłosiem jest zrealizowany po powrocie do kraju, w przestrzeni Galerii Ściany, mural „Betesda”. Powstawał spontanicznie, bez przygotowania projektu. Artysta, pozostając pod silnym wpływem podróży po Grecji, zapośredniczonego w czasie obcowania ze światem antyku, lektur, pozwolił samorzutnie manifestować się nagromadzonym w nim obrazom. Posiłkował się między innymi dokumentacją i analizą marzeń sennych, medytacją, automatyzmem i wzmacnianym muzyką transem. Mural jest intrygujący, tajemniczy i wieloznaczny.

Również sama technologia przedstawionych dzieł jest zróżnicowana, obok prac malarskich (w tym techniki mineralnej czy wykorzystania markerów i sprejów) i rysunkowych, pojawia się sgraffito. Uwagę przykuwa, wykonana tym sposobem, praca „Pod Ręką” - de facto cykl trzynastu sgraffitów o zróżnicowanym formacie, zrealizowanych w podpiwniczeniach ASP w Krakowie (2016). Koresponduje z reaktywowanym wtedy klubem studenckim o tej samej nazwie, a w warstwie przedstawieniowej - (przede wszystkim) z odbywającymi się tam na początku lat osiemdziesiątych radykalnymi performansami grupy AWACS, założonej przez Piotra Grzybowskiego i Macieja Toporowicza. Użycie techniki wydrapywania warstw w tynku, kojarzącej się z harataniem i kaleczeniem materii, spotęgowało dramatyczny język ostrych linii i podziałów (pomiędzy i w samych obrazach), którymi Artysta wycina półnagie postaci performerów i ich artefakty: graficznie popękane żarówki, napięte proste rur, kabli i bandaży. Ponownie posłużył się metodą zamknięcia obrazów w obrazie, wielopoziomowej symultanicznej scenie organizującej wspólny sens pośród wielu wydarzeń, skupiając uwagę odbiorcy na procesualnych i transformacyjnych właściwościach sztuki. Opisując tę pracę, Kamil Kuzko wskazuje też, że jej dramatyczny wydźwięk współgrał z nastrojami, jakich w ów czas doświadczał, a użycie nowej dla Niego techniki miało charakter eksperymentu. W efekcie powstała bardzo ciekawa realizacja, w interesujący sposób zintegrowana z trudną przestrzenią i nawiązująca żywy dialog z jej historycznym i znaczeniowym backgroundem, obdarzona silnym ładunkiem emocjonalnym. Doktor Kamil Kuzko został za nią uhonorowany Specjalną Nagrodą Rektorską ASP w Krakowie.

W mojej ocenie, przedstawiony przez doktora Kamila Kuzkę cykl murali jest oryginalnym i wartościowym osiągnięciem artystycznym, stanowiącym znaczny wkład w rozwój dyscypliny.

III. KONKLUZJA

Mając na uwadze:

- wysoki poziom artystyczny przedstawionego dorobku twórczego doktora Kamila Kuzki i Jego osiągnięcia habilitacyjnego, oryginalny język, świadomość i umiejętność rzemiosła, ważne miejsce jakie zajmuje Jego twórczość przede wszystkim w obszarze street artu, działalność wystawienniczą w kraju i za granicą, w tym w uczelni i instytucjach nauki i kultury, a co za tym idzie - wypełnienie wymogów wskazanych w art. 219 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższymi i nauce,
 - Jego zaangażowanie dydaktyczne, publicystyczne, społeczne i organizacyjne,
- z przyjemnością wnioskuję o nadanie Panu Kamilowi Kuzce stopnia doktora habilitowanego.

dr hab. Mariusz Waras prof. ASP w Gdańsku